

HØGSKOLEN I SØR-TRØNDELAG

Høgskoleadministrasjonen

NOTAT

TIL: Høgskolestyret
FRA: Høgskoledirektøren

Dato: 10.09.2003

Arkiv:

HS-sak: 77/2003

SAK: Kvalitetssystem ved HiST

Tidl. sak(er): 20/2003
35/2003

Kopi til:

Vedlegg: Rapport fra styringsgruppen for Kvalitetssystem

Innledning:

I forbindelse med Kvalitetsreformen, er det satt krav om at institusjoner i den høgre utdanningssektor skal ha et system som sikrer kvaliteten på tjenestene som tilbys. Stortinget opprettet i 2002 et uavhengig Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen (NOKUT) som har til formål å kontrollere og utvikle kvaliteten ved norske høgre utdanningsinstitusjoner gjennom evaluering, akkreditering og godkjenning av kvalitetssystem, institusjoner og studietilbud.

Siden 2002 har ansvaret for arbeidet med å utvikle et slikt kvalitetssystem ved HiST ligget hos en styringsgruppe, bestående av prorektor og prodekanene fra alle avdelingene. En formell oppnevning av styringsgruppen ble foretatt og mandat ble gitt i HS-sak 20/2003. Styringsgruppa ble bedt om å legge fram et forslag til et kvalitetssikringssystem ved HiST, som skulle bygge på allerede eksisterende kvalitetsarbeid ved avdelingene. Opprinnelig skulle dette forslaget legges frem innen 15.mai, men i HS-sak 35/2003 ble denne fristen forlenget til høgskolestyremøte i september 2003.

Styringsgruppen har våren 2003 blitt støttet av en prosjektgruppe, som har innhentet data og utredet ulike modeller for kvalitetssystemer med vekt på studieevaluering. Prosjektgruppen har også sett på web-baserte evalueringsverktøy. Arbeidet med kvalitetssystem ved HiST ble diskutert grundig på seminar 18. og 19. juni 2003 hvor et flertall av medlemmene fra styringsgruppen og prosjektgruppen deltok, samt høgskoledirektøren. På dette seminaret ble struktur og innhold, organisatorisk forankring samt andre problemstillinger omkring systemet diskutert.

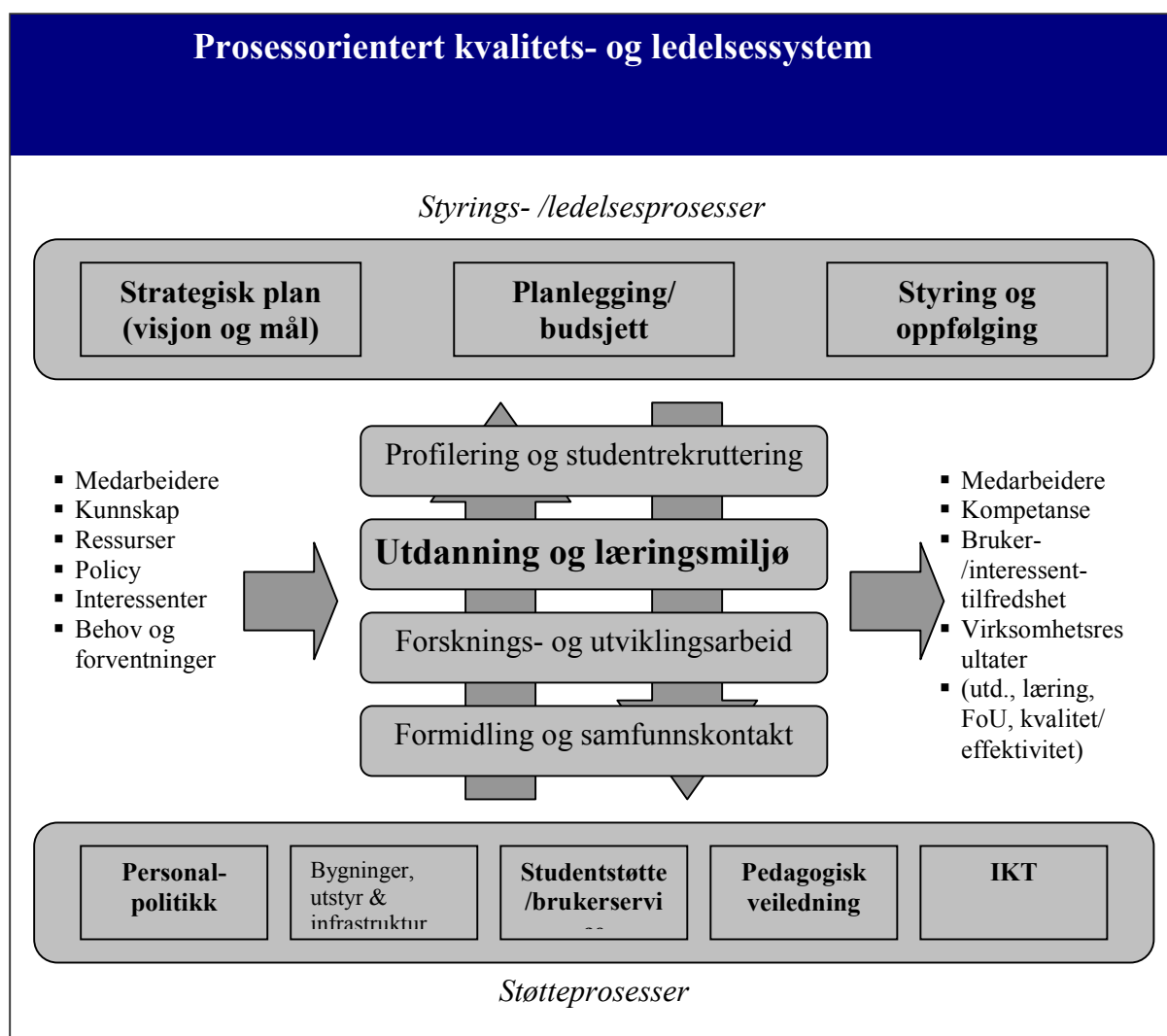
Et kvalitetssystem gjennomgår systematisk og rutinemessig organisasjonens aktiviteter og sikrer at tjenester som tilbys holder et gitt nivå. I tilfeller med uakseptabel lav kvalitet settes tiltak i gang. Ansvar for ulike oppgaver er også klart fordelt. Mao dreier det seg om stadige forbedringer, individuelt og institusjonelt, gjennom systematiske tilbakemeldinger og annen dokumentasjon, samt klar ansvarsfordeling.

NOKUT har satt følgende 10 krav til kvalitetssystem i høgre utdanning:

1. Klargjøring av hvordan arbeidet med studiekvalitet inngår som en del av institusjonens strategiske arbeid.
2. Institusjonens definerte mål for kvalitetsarbeidet. forbedre alle ledd i systemet
3. Forankring av kvalitetsarbeid på alle nivå i organisasjonen
4. Organisering av kvalitetsarbeidet i rutiner og tiltak som sikrer bred medvirkning, med definerte ansvarsforhold og myndighetsfordeling for de ulike ledd i arbeidet.
5. Innhenting og behandling av data og informasjon fra evalueringer som er nødvendig for å gi tilfredsstillende vurderinger av kvaliteten i alle studieenheter, og akkumulert på overordnet nivå i institusjonen.
6. Analyse av informasjonen og vurdering av måloppnåelse i kvalitetsarbeidet.
7. Bruk av resultatene fra kvalitetsarbeidet som grunnlag for beslutninger og tiltak, med sikte på å sikre og videreutvikle studiekvaliteten.
8. Klargjøring av hvordan kvalitetsarbeidet bidrar til ressursstyring og prioriteringer ved institusjonen.
9. Studentenes aktive medvirkning i kvalitetsarbeidet og fokus på det totale læringsmiljøet.
10. En årlig rapport om kvalitetsarbeidet til institusjonens styre, som gir en helhetlig og overordnet vurdering av studiekvaliteten ved institusjonen og oversikt over opplegg og tiltak i kvalitetsarbeidet.

NOKUTs 10 punkter representerer overordnede prinsipielle krav til kvalitetssystemet, og stiller krav både til datainnhenting, ansvarsfesting, prosess, medvirkning og oppfølging. Punktene 5, 6 og 9 vurderes som spesielt grunnleggende ved at de gir mye av informasjonsgrunnlaget for de andre punktene. Det vil derfor kunne være hensiktsmessig å starte med å få på plass et studieevalueringssystem som både omfatter studentevaluering, analyser av informasjon fra felles studentdatasystem så som gjennomføringsprosent, studiepoengproduksjon, inntakskvalitet og karakterer. Det foreslås derfor at en legger hovedvekten på å få på plass et slikt system, samt på å få valgt et system for web-registrering og analyse av studiekvalitetsdata.

For å få en oversikt over de prosesser som skal inngå og evalueres i et kvalitetssystem kan det være nyttig å legge figur 1 til grunn.

Figur 1.

Kilde: Høgskolen i Bergen

Å evaluere alle prosessene er et svært omfattende og ressurskrevende arbeid, og styringsgruppen og prosjektgruppen har derfor valgt å fokusere på *én* del av det helhetlige kvalitetssystemet. Fokuset har vært rettet mot ”utdanning og læringsmiljø”. Det er dette systematiseringsarbeidet som er gjengitt i vedlagte dokument ”Kvalitetssystem, del om studieevaluering”.

Forankring av ansvar og det videre arbeid med kvalitetssystemet

1. Ansvarsforankring (jfr. 2.5 i vedlagte dokument)

Kvalitetsarbeidet krever klare rutiner for hvem som skal gjøre hva, og når det skal gjøres. Det er videre viktig at arbeidet har solid forankring ved ledelsen for h.h.v. avdeling og høgskole.

Høgskolestyret

- Overordnet ansvar for gjennomføringen av studiekvalitetsarbeid ved HiST

Høgskolestyret har overordnet ansvar for at høgskolen har god studiekvalitet. Høgskolestyret skal forelegges rapport og drøfte forslag til eventuelle tiltak minst én gang i året, og alltid ved behandling av regnskap og budsjett.

Kvalitetsutvalg på virksomhetsnivå

(kan være dekanmøte med studentrepresentant(er))

- ☐ Utarbeide studiekvalitetsrapport for HiST
- ☐ Utarbeide tiltaksplan for studiekvalitetsarbeidet på virksomhetsnivå

Det etableres sentralt kvalitetsutvalg ved høghskolen. Utvalget ledes av rektor, og har representanter fra hver avdeling og fra studentene. Utvalget skal påse at kvalitetsvurdering gjennomføres etter fastsatt plan, vurdere resultatene på grunnlag av egne data og rapporter fra avdelingene, fremme begrunnede forslag til tiltak for å fremme studiekvaliteten, og utarbeide årlige rapporter til høgskolestyret.

Kvalitetsutvalg på avdelingsnivå

- ☐ Utarbeide tiltaksplan for studiekvalitetsarbeidet på avdelingsnivå

Det er etablert kvalitetsutvalg ved hver avdeling. Utvalget bør ledes av dekan, og har representanter fra avdelingas fagområder og fra studentene. Utvalgene har samme oppgaver som sentralt kvalitetsutvalg, men fremmer forslag og rapporterer i første hånd til de respektive avdelingsstyrene. Et av utvalgets medlemmer er medlem av sentralt kvalitetsutvalg. Avdelingene selv bestemmer om en skal ha kvalitetsutvalg på lavere nivå.

Dekan

- ☐ Koordinere studiekvalitetsarbeidet på avdelingen
- ☐ Utarbeide studiekvalitetsrapport for avdelingen. Rapporten skal bl.a. bygge på studentevalueringer og tilgjengelige data i FS.

Dekanene avgjør selv hvilke oppgaver som delegeres nedover i systemet. Det vil kunne være naturlig at studieleder og faglærer gis et selvstendig ansvar som vil kunne omfatte følgende oppgaver:

Studieleder

- ☐ Delta på evalueringsmøter på studieenhetsnivå (skal ha vært på evalueringsmøter for alle enheter i løpet av ett år)
- ☐ Analysere data på studieprogramnivå (data= undersøkelser, referat, evalueringsmøter)
- ☐ Utarbeide rapport

Faglærer

- ☐ Gjennomføre skriftlig studentevaluering
- ☐ Gjennomføre muntlig studentevaluering i plenum minst 1 gang per semester
- ☐ Gjennomføre muntlig studentevaluering med studentpanel minst 3 ganger per semester
- ☐ Referat fra alle møter
- ☐ Utarbeide tiltaksplan

Kvalitetsarbeidet både på virksomhetsnivå og avdelingsnivå bør ha administrativ støtte. På virksomhetsnivå bør en av de ansatte i studieadministrasjonen være koordinator for kvalitetsarbeidet og sekretær for kvalitetsutvalget, samt saksbehandler for kvalitetssaker som skal opp i høgskolestyret. Vedkommende bør også ha en koordinerende rolle i forhold til studentundersøkelser og informasjon fra avdelingene, spesielt det som krever tiltak fra virksomhetsnivå.

Høgskoleadministrasjonen og hver avdeling utpeker systemansvarlig for vurdering av studiekvalitet. Vedkommende har ansvar for å vedlikeholde systemet for sitt nivå, sørge for at dette er operativt til fastsatt tid, og utarbeide tallmateriale til bruk for enhetene. Systemansvarlig er sekretær for kvalitetsutvalget.

2. Prøveprosjekt

Det bør iverksettes et begrenset prosjekt for utprøving av spørreskjema og et elektronisk system for registrering og analyse av studentevalueringsdata og data fra Felles studentdatasystem. Samtidig har avdelingene ansvar for å videreføre og forbedre studieevalueringen med bruk av nåværende instrumenter med sikte på å oppfylle kvalitetsreformens krav. Avdelingene har også ansvaret for å rapportere til virksomhetsnivå om kvalitetsarbeidet. Et prøveprosjekt vil derfor bli gjennomført i studieåret 2003/04. Kvalitetsutvalget vil ha ansvaret for prøveprosjektet og vil avgjøre omfang, hvem som skal delta og hvilke elektroniske system som skal vurderes nærmere.

Det bør velges et elektronisk system til bruk i prosjektet. Kostnadene til et slikt elektronisk system vil beløpe seg til rundt 100 000 kroner, som inkluderer tilgang for ca.12 brukere. Under forutsetning av at en bestemmer seg for dataverktøy i september, bør det være mulig å gjennomføre datainnsamling ved slutten av semesteret, og rapport tidlig i 2004.

Prøveprosjektet bør omfatte avdeling med et bredt uvalg av studieprogram, f.eks. AHS eller AFT. De felles spørsmålene for HiST må være sammenlignbare på tvers av avdelinger og kan være til nytte for avdelingens arbeid. I tillegg skal avdelingene selv kunne legge inn spørsmål ut i fra hva de er ute etter å utvikle og forbedre.

Det må settes av noe midler i kommende års budsjett. Det bør være et mål å ta i bruk elektronisk basert studieevalueringssystem fra studieåret 2004/2005.

3. Videre arbeid med å utvikle Kvalitetssystemets andre deler

I tillegg til studieevalueringsdelen, er det svært viktig å utvikle de andre delene av Kvalitetssystemet. Dette arbeidet må gjøres parallelt med prøveprosjektet. Kvalitetsutvalget kommer tilbake med en plan for dette arbeidet innen 15. januar 2004.

I forbindelse med arbeidet med studieevaluering må de ulike evalueringsaktiviteter plasseres i forhold til hverandre tidsmessig i et års- eller tidshjul. Dette vil bli utarbeidet som del av det overnevnte prøveprosjektet.

Forslag til vedtak:

1. Det opprettes et permanent Kvalitetsutvalg ved HiST.
Utvalget består av
 - Rektor eller prorektor etter rektors bestemmelse
 - Dekaner fra alle avdelinger
 - 2 studentrepresentanter

Mandat: Kvalitetsutvalget har det overordnede ansvar for kvalitetssystemet ved HiST i hht. Universitets- og høgskolelovens krav om kvalitet, NOKUTs krav samt retningslinjer fra Høgskolestyret.

2. Høgskolestyret slutter seg til forslaget om ansvarsfesting under punkt 1 i saksnotatet.
3. Kvalitetsutvalget arbeider videre med å utvikle kvalitetsarbeidet ved HiST med utgangspunkt i rapporten fra Styringsgruppen for Kvalitetssystem ved HiST. Det utarbeides en plan for det videre arbeidet som legges frem innen 15. januar.
4. Det opprettes et prøveprosjekt for utprøving av et elektronisk basert studieevalueringsystem som gjennomføres i studieåret 2003/2004.
5. Avdelingene leverer en årlig kvalitetsrapport innen 1. oktober.